

Denne udvikling bør selvfølgelig opmuntres og stimuleres gennem udarbejdelse af en miljøteknisk branchevejledning, så udviklingen med hensyn til anvendelse af renere teknologi kan fortsætte.

DMU, Danmarks Miljøundersøgelser, konkluderer i et notat af september 1996 vedrørende kontrol af grænseværdier og udledningstilladelser for dambrug; at det er teknisk muligt at anvende grænseværdier og udledningstilladelser for både organisk stof, også kaldet BI5, kvælstof og fosfor ved regulering af dambrug på en både miljømæssigt og retssikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

Det vil derfor være oplagt at vurdere dambrugene ud fra deres faktiske udledning og lade fastsatte grænseværdier afløse den nu fastlåste og ikke optimale foderkvote, for herved får dambrugerne mulighed for at tilpasse sig den produktionsstørrelse, der er nødvendig for, at de kan etablere et effektivt rensningsanlæg.

For ifølge Dansk Ingeniørforenings beregningsmodel forholder det sig sådan, at jo bedre rensning der foretages, des mindre variationer er der i udledningerne, og des færre målinger er der dermed behov for at tage for at opnå en høj grad af sikkerhed i analyserne af udledningen, og dambrugerne kan således gennem investering i forbedret foder og fodringsteknik med mindre foderspild, bundfældningsanlæg, biofilter til iltning, sivebassiner, recirkulation m.m. stabilisere indholdet af BI5, fosfor, kvælstof og ilt i udledningsvandet. Det betyder, at analyseomkostningerne på den måde kan nedbringes endog meget betydeligt, samtidig med at analysesikkerheden stadig er på ca. 95 pct.

Med andre ord vil investeringer i miljøforbedrende teknologi medføre lavere omkostninger til analyser og en meget høj sikkerhed med hensyn til størrelsen af udledningerne.

En miljøteknisk vejledning skal således tilpasses det enkelte dambrug, men bør overordnet følge Dansk Ingeniørforenings anvisninger for vandforureningskontrol, fuldstændig som det er tilfældet for andre udledere til vandløbene, søerne og havet.

Amtet som forvaltningsinstans får samtidig hermed et konkret styringsredskab, og dambrugerne ved tilsvarende, hvilke krav der skal opfyldes.

Men dambrugerne har indtil nu ikke haft mulighed for at få oplyst hos amtet, hvilke krav der skal opfyldes med hensyn til udledning, og da der inden udgangen af 1997 skal være ind-

hentet en miljøgodkendelse, er det forkasteligt, at der ikke for længst er taget hånd om dette problem fra ministerens side, og såvel dambrugerne som amterne, domstolene, klagenævnene og sportsfiskerne m.fl. vil drage et lettelsens suk, den dag der er klare retningslinjer på dette område.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil sige: Godt, jeg ikke er dambruger! For er der nogle organisationsmedlemmer, der trods meget store investeringer og en meget stor miljøindsats har haft det svært i de senere år, er det dambrugerne. De har foretaget en lang række investeringer og er kommet meget længere, end man havde forventet, da man vedtog vandmiljøplanen, men alligevel står de til tæsk og chikane fra en lang række mennesker i vores samfund, og de føler sig på mange måder retsløse.

Derfor har Venstre og Det Konservative Folkeparti fremsat dette forslag for at prøve at fremskynde en ordning på forholdene, og ligesom i forslaget om regulering af skarvbestanden har det åbenbart virket fremmende for processen, for efter at forslaget er fremkommet, er et forslag sendt ud til høring.

Man kan så undre sig over, at det, så vidt jeg kan se, er sendt ud til høring, uden at dambrugerne er blevet hørt forinden, og derfor vil jeg spørge ministeren, om det er sædvanligt at udsende et sådant udkast til bekendtgørelse uden først at have forhandlet med de pågældende organisationer. Er det en ny stil, eller er det et enestående tilfælde?

Når vi ellers taler så meget om, at vi gerne vil inddrage organisationerne, og om de kvaliteter, der er forbundet med borger- og brugerindflydelse – før var det Danmarks Naturfredningsforening, det gik på – så var det da oplagt at forhandle sådan et udkast med organisationerne. Men jeg kan forstå på de henvendelser, jeg har fået, at de i alt fald ikke føler, at de er blevet hørt, men det kan være, at det ikke er de rigtige organisationer, jeg har snakket med, for der har jo været nogen organisationsuenighed på området; det er jeg fuldt opmærksom på.

Efter konservativ opfattelse er den ideelle model, når man skal prøve at regulere virksomheder, at stille nogle klare krav med hensyn til de elementer, som påvirker omgivelserne, og hvis man så kan leve op til dem, skal det offentlige ikke blande sig nærmere i, *hvordan* man på de enkelte virksomheder specifikt lever op til disse krav.